

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
«_____» 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 3.2.38 ПІДГОТОВКА ДИТИНИ ДО ШКОЛИ

напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»

Педагогічний інститут

Київ-2015

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**Кафедра дошкільної освіти****«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ О.Б. Жильцов
«__» _____ 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ПП 3.2.38 ПІДГОТОВКА ДИТИНИ ДО ШКОЛИ**

напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

Київ-2015

УДК 159.922.736.3

Підготовка дитини до школи: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів за напрямом підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. О.О. Ліннік – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 32 с.

Розробник: Ліннік Олена Олегівна, к. пед. н., доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від «2» вересня 2015 року № 1

Завідувач кафедри дошкільної освіти
_____ Н.В. Гавриш

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ М.А. Машовець

©КУ імені Бориса Грінченка, 2015 рік
© Педагогічний інститут, 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма	10
<i>Змістовий модуль I. Теоретичні засади формування готовності дитини до навчання в школі</i>	10
<i>Змістовий модуль II. Формування базових якостей особистості майбутнього першокласника</i>	11
<i>Змістовий модуль III. Сучасні підходи до підготовки дітей до школи</i>	13
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Підготовка дитини до школи»	16
V. Плани семінарських занять.	17
VI. Завдання для самостійної роботи..	22
VII. Карта самостійної роботи студента	25
VIII. Система поточного і підсумкового контролю знань..	27
IX. Методи навчання.	30
X. Методичне забезпечення курсу.	31
XI. Список рекомендованих джерел	32
	32
	34

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Підготовка дитини до школи» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Дошкільна освіта» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Підготовка дитини до школи», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – розкриття основних понять навчання і виховання дітей старшого дошкільного віку, їх підготовки до навчання в школі. Формування у студентів психолого-педагогічної готовності до майбутньої професійної діяльності.

Завдання курсу:

- забезпечити широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу підготовки дитини до школи;
- надати студентам знання про наступність, спадкоємність, перспективність у системі безперервної освіти, адаптації дитини до шкільного навчання;

- на базі засвоєних теоретичних знань розвивати у студентів творче мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних завдань, що виникають у навчально-виховному процесі під час розв’язання питань, пов’язаних з підготовкою дитини до школи;
- ознайомити студентів з найбільш відомими методичними напрямками, системами і методами, нормами та засобами підготовки дитини до школи, а також сформувати у них вміння творчо застосовувати свої знання на практиці у дошкільних навчальних закладах;
- сформувати у студентів дослідницькі вміння, пізнавальні потреби і пізнавальний інтерес; орієнтуватися (працювати) з психолого-педагогічною літературою з даної проблематики для професійного самовдосконалення та всебічного розвитку особистості студентів;
- розвивати креативність, усвідомлення професійної та особистісної значущості в оволодінні дослідницькими вміннями;
- сприяти організації під час проведення групової роботи та роботи в творчих групах.

Програма передбачає тісний зв’язок теоретичного курсу дисципліни з практикою. У лекціях, на практичних, семінарських заняттях та під час проведення лабораторних робіт студенти знайомляться як з загальноприйнятими теоретичними положеннями курсу, так і з новими, дискусійними ідеями; оволодівають основами професійно-методичних умінь вихователя: здійснювати комунікативно-навчальну, розвиваючу, виховну, гностичну, організаторську, конструктивно-плануючу функції, об’єктивно оцінювати зміст, засоби підготовки дитини до школи в різних умовах, вивчати та узагальнювати досвід в дошкільних навчальних та загально середніх закладах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: предмет і завдання курсу; загальну характеристику психічного розвитку дитини шести-семи років; особливості наступності, спадкоємності,

перспективності у системі безперервної освіти, адаптації дитини до шкільного навчання, а також спільну роботу дошкільного закладу і школи; закономірності розвитку особистості старшого дошкільника; його індивідуальні особливості;

уміти: усвідомити зміст навчально-виховної роботи з підготовки дитини до школи в дошкільному навчальному закладі; планувати, організувати та проводити дослідження по підготовці дитини до школи; здійснювати дослідження серед дітей ДНЗ із використанням окремих методів наукових досліджень: анкетування, тестування, вивчення продуктів діяльності дітей.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 годин, із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 60 год. – самостійна робота, модульний контроль – 6 годин, підсумковий контроль (залік).

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>0101 «Педагогічна освіта»</i>	Нормативна (за вибором)
	Напрямок підготовки <i>6.010101 «Дошкільна освіта»</i>	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		4-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 108	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	8-й
		Лекції
22 год.		
Семінарські		
20 год.		
Практичні		

Лабораторні		

Самостійна робота		
60 год.		
		Вид контролю: ПМК (залік)
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 42 год., самостійної роботи студента – 60 год.		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий мод. контроль
Змістовий модуль I ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ								
1	Готовність дитини до школи як психолого-педагогічний феномен			2				
2	Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи				2		8	
3	Шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою				2		2	
4	Психологічна та фізіологічна готовність дитини до школи						3	
5	Когнітивна та соціальна готовність дитини до школи						3	
6	Інтегрований підхід до підготовки дитини до школи			2				
7	Розробка інтегрованих занять з підготовки дитини до школи				2		8	
	Разом	36	12	4	6		24	2

Змістовий модуль II ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕРШОКЛАСНИКА								
8	Базові якості особистості дитини – основа успішного навчання в школі			2				
9	Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи			2				

10	Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання				2		5	
11	Діагностика готовності дитини до школи			2			5	
12	Діагностика базових якостей особистості дошкільника				2		4	
13	Сучасні підходи до формування базових якостей особистості дошкільників			2			4	
Разом		36	18	10	6		18	2
Змістовий модуль III СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ								
14	Авторські курси «Вступ до шкільного життя» як засіб адаптації дитини до шкільного навчання			2				
15	Організація занять у межах курсу «Вступ до шкільного життя»				2		5	
16	Методика навчання дошкільників Є. Шулешко			2				
17	Моделювання занять за методикою Є. Шулешка				2		5	
18	Методика Н. Маліновської			2				
19	Моделювання занять за методикою Н. Маліновської				2			
20	Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи			2	2		8	
21	Робота з батьками у підготовці дитини до школи			2	2			
Разом		36	18	8	8		18	2
Разом		108	42	22	20		60	6

Разом 108 год.

ІІІ. ПРОГРАМА

Змістовий модуль І

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Лекція 1. Готовність дитини до школи як психолого-педагогічний феномен (2 год.)

Поняття готовності, складові готовності. Теоретична та прикладна готовність. Готовність дитини до шкільного навчання. Дошкільна зрілість. Фізіологічна, психологічна, когнітивна та соціальна готовність дитини до школи. Діагностика готовності до школи. Авторські методики діагностики.

Основні поняття теми: готовність дитини до шкільного навчання; дошкільна зрілість, показники готовності до шкільного навчання, криза 7 років, фізіологічна, психологічна, когнітивна, соціальна готовність дитини до школи.

Семінарське заняття 1. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи (2 год).

Семінарське заняття 2. Шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою (2 год).

Основна література: 1; 5.

Додаткова література: 1; 2.

Лекція 2. Інтегрований підхід до підготовки дитини до школи (2 год.)

Поняття інтеграції. Рівні інтеграції. Інтегровані курси, інтегровані тижні, інтегровані дні, інтегровані заняття. Інтегрований підхід до підготовки дитини до школи: комплексне вирішення проблеми. Інтегровані програми: зміст, форми, методи роботи, види діяльності. Комп'ютерні програми з підготовки дитини до школи.

Основні поняття теми: підготовка до школи, інтеграція, рівні інтеграції,

програма підготовки.

Семінар 3. Розробка інтегрованих занять з підготовки дитини до школи (2 год.)

Основна література: 2; 3.

Додаткова література: 3.

Змістовий модуль II

ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕРШОКЛАСНИКА

Лекція 3. Базові якості особистості дитини – основа успішного навчання в школі (2 год.)

Базові якості особистості дитини: спостережливість, допитливість, розсудливість, відповідальність, самостійність, міжособистісна злагода, чуйність, уміння домовлятися, шанобливість, креативність.

Основні поняття теми: спостережливість, допитливість, розсудливість, відповідальність, самостійність, міжособистісна злагода, чуйність, уміння домовлятися, шанобливість, креативність.

Основна література: 3; 5.

Додаткова література: 2; 5.

Лекція 4. Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи (2 год.)

Якість підготовки дошкільника. Дошкільна зрілість, її показники. Принципи успішності реалізації виховних завдань дошкільного закладів. Форми, методи та засоби виховання особистості дошкільника. Робота із текстами як засіб формування базових якостей особистості дошкільника.

Основні поняття теми: дошкільна зрілість, показники дошкільної зрілості, базові якості особистості, форми та методи формування базових

якостей.

Основна література: 3; 5.

Додаткова література: 2; 5.

Лекція 5. Діагностика готовності дитини до школи. (2 год.)

Карта готовності дошкільника до школи. Методи діагностики дошкільників. Законодавча база діагностичної роботи. Фізіологічна, психологічна, особистісна, когнітивна готовність. Методики діагностики: М. Гінзбург, Керна-Ієрасика, Равена, Кравцової. Адаптовані тести інтелекту Айзенка.

Основні поняття теми: діагностика, методи діагностики, методики діагностики, готовність до школи, показники готовності до школи.

Семінар 5. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання (2 год.)

Семінар 4. Діагностика базових якостей особистості дошкільника (2 год.)

Основна література: 5.

Додаткова література: 2; 5.

Лекція 6. Сучасні підходи до формування базових якостей особистості дошкільників (2 год.)

Формування спостережливості у дослідах, ігрових вправах та проектній діяльності. Шляхи підтримки дитячої допитливості. Ігри-стратегії та ігри-імітації як засіб формування розсудливості. Доручення, робота в групах, проектна діяльність як засоби формування відповідальності дошкільників. Шляхи формування самостійності дошкільника. Інтерактивні технології як засіб формування здатності до співпраці. Поетапність впровадження групової роботи, розподіл завдань та ролей у групі. Виховання у дошкільників гуманного ставлення до оточуючого світу. Підготовка до побудови стосунків у

колективі та з дорослими.

Основні поняття теми: досліди, ігрові вправи, проектна діяльність, спостереження, ігри-стратегії, групова робота.

Основна література: 2;3.

Додаткова література: 3; 4; 6.

Змістовий модуль III СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ

Лекція 7. Авторські курси «Вступ до шкільного життя» як засіб адаптації дитини до шкільного навчання

Адаптація дитини до школи. Причини дезадаптації. Курс «Вступ до шкільного життя» Г. Цукерман, А. Гіна. Мета, зміст, форми та методи курсу «Вступ до шкільного життя». Введення шкільних правил. Знайомство зі шкільним життям.

Основні поняття теми: готовність дитини шестирічного віку до школи, адаптація, шкільне життя, шкільне середовище, шкільні правила.

Семінарське заняття 6. Організація занять у межах курсу «Вступ до шкільного життя»

Основна література: 4.

Лекція 8.

Методика навчання дошкільників Є. Шулешко

«Шулешкинський стиль» спілкування з дітьми. Робота в мікрогрупах. Організація ігор-занять. Використання народних та театральних ігор у роботі з дітьми. Посібники Є. Шулешко.

Основні поняття теми: ігри-заняття, народні та театральні ігри, посібники Є. Шулешко.

Семінарське заняття 7. Моделювання занять за методикою Є. Шулешка.

Додаткова література: 6.

Лекція 9. Методика Н. Маліновської (2 год.)

Навчання грамоти. Роль навчання грамоти у загальній підготовці дитини до школи. Авторський підхід до навчання грамоти.

Основні поняття теми: підготовка до школи, навчання грамоти

Семінарське заняття 8. Моделювання занять за методикою Н. Маліновської....

Основна література: 1.

Лекція 10. Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи

Навчання грамоти: кубики М. Зайцева, Чаплигіна, теремки Воскобовича. Буквар О. Бахтіної. Моделювання слів та речень. Навчання математики: блоки Дьенеша, палички Кюїзинера, рахунок за таблицями Зайцева, посібники Воскобовича. Посібники Нікітіна: кубики, чарівний квадрат, унікуб. Ігри за серіями картинок Г. Домана, Маниченко. Методика Н. Гавриш: інтелектуальні карти, коректурні таблиці.

Основні поняття теми: кубики Зайцева, Чаплигіна, Нікітіна, коректурні таблиці, інтелектуальні карти

Семінарське заняття 9. Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи

Основна література: 1-4.

Додаткова література: 6.

Лекція 11. Робота з батьками у підготовці дитини до школи (2 год.)

Просвітницька робота з батьками. Зміст та форма роботи із батьками. Залучення батьків до підготовки дитини до школи. Повідомлення батькам результатів діагностики дитини. Психологічна підготовка батьків до нової

соціальної ролі дитини.

Основні поняття теми: співпраця з батьками, просвітницька робота, психологічна готовність батьків

Семінар 10. Робота з батьками у підготовці дитини до школи (2 год.)

Основна література: 1-5.

Додаткова література: 1-6.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Підготовка дитини до школи»

Разом: 108 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 54 год., модульний контроль – 6 год., підсумковий контроль – залік

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II				Змістовий модуль III				
Назва модуля	Теоретичні засади формування готовності дитини до навчання в школі		Формування базових якостей особистості майбутнього першокласника				Сучасні підходи до підготовки дошкільників до школи				
Кількість балів за модуль	55 балів		36 балів				60 балів				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми лекцій (1 бал.)	Готовність дитини до школи як психолого-педагогічний феномен	Інтегрований підхід до підготовки дитини до школи	Базові якості особистості дитини – основа успішного навчання в школі	Дошкільна зрілість як результат підготовки дитини до школи	Діагностика готовності дитини до школи	Сучасні підходи до формування базових якостей особистості дошкільників	Авторські курси «Вступ до шкільного життя» як засіб адаптації дитини до шкільного навчання	Методика навчання дошкільників Є. Шулешко	Методика Н. Маліновської	Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи	Робота з батьками у підготовці дитини до школи
Теми семінарських занять (10 + 1 б.)	Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	Шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою	Розробка інтегрованих занять з підготовки дитини до школи	Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання	Діагностика базових якостей особистості дошкільника		Організація занять у межах курсу «Вступ до шкільного життя»	Моделювання занять за методикою Є. Шулешко	Моделювання занять за методикою Н. Маліновської	Застосування авторського дидактичного матеріалу в підготовці дитини до школи	Робота з батьками у підготовці дитини до школи
Самостійна робота (5 б.)	10	5	15	5	10	5	5	5	5	10	5
Види пот.контр. (75 б.)	25 балів		25 балів				25 балів				
Підсумк. контроль	ПМК										
	Коефіцієнт – 2,26. Розрахунок : 226(мак. суму балів) : 2, 26 = 100 А .										

**V. ПЛАНИ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

**Змістовий модуль I
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ
ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ**

**Семінарське заняття 1. Нормативно-правове забезпечення
підготовки дитини до школи (2 год.)**

Вид семінару: семінар-диспут

ПЛАН

I. Обговорення теоретичного матеріалу.

Питання для обговорення

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні про зміст та завдання підготовки дітей до навчання.

2. Державний компонент загальної початкової освіти : вимоги сучасної школи до підготовки дітей до шкільного навчання.

3. Вимоги до якості підготовки дошкільників у чинних програмах («Дитина», «Малятко», «Я у світі», «Впевнений старт»).

II. Створення карти готовності дитини до школи.

III. Презентація результатів роботи.

IV. Підсумок.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Додаткова література: 1.

Семінарське заняття 2. Шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою (2 год.)

Вид семінару: семінар-диспут.

ПЛАН

1. Аналіз Державного стандарту загальної початкової освіти та навчальних програм для початкової школи.
2. Моделювання карти відповідності вимог дошкільної та початкової освіти
3. Дискусія
  - «У чому наступність між дошкільною та початковою освітою прослідковується, у чому порушується?»
  - «Хто замовляє розвиток дитини?»
  - «Які є шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою?»

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-6.

Семінарське заняття 3. Розробка інтегрованих занять з підготовки дитини до школи (2 год.)

Вид семінару: семінар-практикум.

ПЛАН

1. Теоретичні питання
  - Види інтеграції в освіті
  - Аналіз інтегрованої програми дошкільної освіти Н. Гавриш
2. Аналіз комп'ютерних програм з підготовки дитини до школи.
3. Презентація інтегрованих занять з підготовки дитини до школи (у групах за вихідними умовами).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-6.

Змістовий модуль II

ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕРШОКЛАСНИКА

Семінарське заняття 4. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання (2 год.)

Вид семінару: ділова гра.

ПЛАН

1. Презентація методик діагностики, аргументація.
2. Ділова гра «Педагогічна рада».
3. Створення програми діагностики готовності дитини до школи (робота в групах).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 5.

Додаткова: 2; 5.

Семінарське заняття 5. Діагностика базових якостей особистості дошкільника (2 год.)

Вид семінару: семінар-практикум.

ПЛАН

1. Діагностика базових якостей особистості, готовності дитини до школи (окремі якості) – робота на базі ДНЗ).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 5.

Додаткова: 2; 6.

Змістовий модуль III

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ

Семінарське заняття 6. Організація занять з курсу «Вступ до шкільного життя» (2 год.)

Вид семінару: семінар-ділова гра.

ПЛАН

1. Теоретичні питання

Адаптація дитини до школи.

Характеристика змістової та процесуальної частини курсу «Вступ до шкільного життя».

2. Проведення фрагментів занять з курсу «Вступ до шкільного життя».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 4.

Семінарське заняття 7. Моделювання занять з дітьми за методикою

Є. Шулешко (2 год.)

Вид семінару: семінар-моделювання.

ПЛАН

1. Теоретичні питання

Сутність методики Є. Шулешко.

Огляд методичних посібників Є. Шулешко.

2. Моделювання фрагментів занять за методикою Є. Шулешко.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Додаткова: 6.

Семінарське заняття 8. Моделювання занять за методикою Н. Маліновської (2 год.)

Вид семінару: семінар-диспут.

ПЛАН

1. Теоретичні питання.
Сутність методики Н. Маліновської.
Аналіз програми Н. Маліновської.
2. Моделювання фрагментів занять за методикою Н. Маліновської.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1.

Семінарське заняття 9. Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи (2 год.)

Вид семінару: ділова гра.

ПЛАН

1. Огляд дидактичних посібників для підготовки дитини до школи (комп'ютерні презентації).
2. Проведення фрагментів занять з використанням посібників, виготовлених самостійно.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-6.

Семінарське заняття 10. Робота з батьками у підготовці дитини до школи. (2 год.)

Вид семінару: семінар-ділова гра.

ПЛАН

1. Ділова гра «Педрода «Роль сім'ї у формування готовності до шкільного навчання».
2. Створення пам'ятки для батьків майбутніх першокласників «В школу – без проблем».
3. Гра-імітація «Індивідуальне консультування батьків».
4. Підведення підсумків.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна: 1-5.

Додаткова: 1-6.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

Тема 1. Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи

1. Аналіз чинних програм з дошкільної освіти

Програма	Вимоги до когнітивної підготовки	Вимоги до фізичної підготовки	Вимоги до соціально-комунікативної підготовки	Вимоги до психологічної підготовки

2. Аналіз Державного стандарту загальної початкової освіти

Компетентності

Змістові лінії

Тема 2. Шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою

1. Аналіз програм загальної початкової освіти (1 клас)

	Збереження наступності	Порушення наступності
Математика		
Рідна мова		
Природознавство		

Тема 3. Психологічна та фізіологічна готовність дитини до школи

1. –Заповнення таблиці «Психо-фізіологічна характеристика шестирічної дитини.

Зріст, вага, кількість зубів	
Дрібна моторика	
Інтелектуальна готовність (мислення, пам'ять, увага, уява, мова)	
Мотиваційна готовність	

Тема 4. Когнітивна та соціальна готовність дитини до школи

Заповнення таблиці

Математична компетентність	
Граматичні уміння	
Загальна обізнаність	
Комунікативна компетентність	
Соціальна обізнаність	

Тема 5. Розробка інтегрованої програми з підготовки дитини до школи

Створення інтегрованої програми з підготовки дитини до школи (у групах за вихідними умовами).

**Змістовий модуль II
ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ПЕРШОКЛАСНИКА**

Тема 7. Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання

Добір та систематизація методик діагностики дитини до школи.

Тема 5. Діагностика базових якостей особистості дошкільника

Обробка результаті діагностики дітей у ДНЗ.

Тема 6. Діагностика готовності дитини до школи

Проведення та обробка діагностики дитини до школи.

Тема 8. Сучасні підходи до формування базових якостей особистості дошкільників

Розробка презентації однієї з програм або методик підготовки дитини до школи.

**Змістовий модуль III
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ**

Тема 9. Організація занять у межах курсу «Вступ до шкільного життя»

Розробка заняття з курсу «Вступ до шкільного життя».

Тема 10. Моделювання занять за методикою Є. Шулешка

Розробка заняття за методикою Є. Шулешка.

Тема 11. Моделювання занять за авторськими технологіями навчання

грамоти (на вибір)

Розробка заняття за авторськими технологіями навчання грамоти (на вибір).

Тема 12. Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи.

1. Виготовлення посібника або дидактичного матеріалу для підготовки дитини до школи.

VII. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Таблиця 7.1

№ п/п	Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
--------------	---------------------------------------	-----------------------------	-------------

Змістовий модуль I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

1	Нормативно-правове забезпечення підготовки дитини до школи	Семінарське заняття Індивідуальне заняття	10
2	Шляхи забезпечення наступності між дошкільною та початковою освітою	Семінарське заняття	5
3	Психологічна та фізіологічна готовність дитини до школи	Семінарське заняття	5
4	Когнітивна та соціальна готовність дитини до школи	Семінарське заняття	5
5	Розробка інтегрованого заняття з підготовки дитини до школи	Семінарське заняття	5

Змістовий модуль II
ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ПЕРШОКЛАСНИКА

4	Методики діагностики готовності дитини до шкільного навчання	Семінарське заняття	10
5	Діагностика базових якостей особистості дошкільника	Індивідуальне заняття	5
6	Діагностика готовності дитини до школи	Індивідуальне заняття	5
7	Сучасні підходи до формування базових якостей особистості дошкільників	Індивідуальне заняття	5

Змістовий модуль III
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ

9	Організація занять у межах курсу «Вступ до шкільного життя»	Семінарське заняття	5
10	Моделювання занять за методикою Є. Шулешка	Семінарське заняття	5
11	Моделювання занять за методикою Н. Маліновської	Семінарське заняття	5
12	Застосування авторського дидактичного матеріалу у підготовці дитини до школи	Семінарське заняття Індивідуальне заняття	10

Всього

80 балів

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з курсу «Підготовка дитини до школи» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, дослідницьких умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 251.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 9.1, 9.2, 9.3 та 9.4.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного)

<i>№ з/п</i>	<i>Види діяльності</i>	<i>Коефіцієнт (вартість)</i>	<i>К-сть рейтингових балів (за одиницю)</i>
1	Відвідування лекцій	1	11
2	Відвідування семінарських занять	1	$10 \times 1 = 10$
3	Виконання завдання для домашньої роботи (домашнього завдання)	5	$5 \times 16 = 80$
4	Робота на семінарському занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії та ін.)	10	$10 \times 5 = 50$
6	Виконання модульної контрольної роботи	25	$25 \times 3 = 75$
Максимальна кількість балів		226	

Коефіцієнт – 2,26. Підсумковий рейтинговий бал – 100. Оцінка – за школою А.

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- *усний контроль*: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік;
- *письмовий контроль*: модульне письмове тестування; підсумкове

письмове тестування, звіт, реферат, есе;

– *самоконтроль*: уміння самостійно оцінювати свої знання, здійснювати самоаналіз та самокорекцію.

Таблиця 8.2

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
22	17	17	17	12	31	17	17	17	12	32	226

Таблиця 8.3

Розподіл балів за виконання курсової роботи, які отримують студенти

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 10	до 60	до 30	100

Таблиця 8.4

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	«відмінно»	A
82 – 89	«дуже добре»	B
75 – 81	«добре»	C
69 – 74	«задовільно»	D
60 – 68		E
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у *табл. 9.5*.

Таблиця 8.5

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за: повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, лабораторних, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

•*словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint - презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

•*наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

•*практичні*: практичні та тренувальні вправи, практичні та лабораторні роботи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:
індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові,

дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів, а саме: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

До методичного забезпечення спецкурсу відносяться:

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

XI. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Богуш А. М. Перші кроки грамоти: передшкільний вік : навчальний посібник. / А. М. Богуш, Н. В.Маліновська – К. : Видавничий дім «Слово», 2013. – 424 с.
2. Гавриш Н. В. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей. Методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць / Н. В. Гавриш, О. К. Безсонова. – К. : Видавничий дім «Слово», 2012. – 336 с.
3. Гавриш Н. В. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. В. Гавриш, О. Г. Брежнева., І. Р.Кіндрат . - К. : Видавничий дім «Слово», 2015. – 176 с.

4. Цукерман Г.А. Введение в школьную жизнь. [Текст] / Г.А.Цукерман, Н.К.Поливанова;Сибирский ин-т развивающего обучения. - Томск : Пеленг, 1996.

5. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога: учеб. пособие: в 2 кн . — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. — Кн. 1. : Система работы психолога с детьми разного возраста. — 384 с:

Додаткова:

1. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: О.В. Огнев'юк, К.І. Волинець; наук. кер. програмою О.В. Проскура, Л.П. Кочіна, В.У. Кузьменко, Н.В. Кудикіна; авт. кол. Г.В. Беленька, Е.В. Белкіна [та ін.] / Мін. осв. і наук, мол. та спорту України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг. Київ міськради, Київ. ун-т. ім. Б. Грінченка. – 3-є вид., доопр. та доповн. – К.: Київ. Ун-т імені Б. Грінченка – 2012. – 492 с.

2. Кузьменко В.У. Розвиток індивідуальності дитини 3-7 років: Монографія. / В.У. Кузьменко – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, – 2005. – 354 с.

3. Ліннік О. О. Творче проектування в організації життєдіяльності шестирічок: навч.-метод. посіб. / О. О. Ліннік. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 178 с.

4. Ліннік О.О. Куди зникають "Чомучки", або як зберегти у дитини допитливість? Вихователь-методист дошкільного закладу 2014. - N 9. - С. 14-21.

5. Психологічна готовність шестирічної дитини до школи / [упоряд.: К. Муліка]. — Полтава : ПОППО, 2008. — 84 с.

6. Шулешко Е. Ручной уголок. О методе содружественного овладения детьми письмом, чтением и счетом в связи с занятиями по разным родам деятельности. Педагогические комментарии / Е. Шулешко. -М., 2011, - 416 с.